

**REFERAT FRA MØTE I DEN NASJONALE 2025-KOMITEEN
HOTELL AMERIKALINJEN, OSLO
11. MAI 2022**

Det var kalt inn til møte for medlemmene i den nasjonale 2025-komiteen ved Hotell Amerikalinjen i Oslo 11. mai 2022. Terje M. Hasle Joranger fra Anno Norsk utvandermuseum ledet møtet for de 34 frammøtte.

Status for arbeidet med 2025-markeringen

Martin Andersen, Commercial director ved Hotell Amerikalinjen, innledet om hotellets betydning i norsk utvandringshistorie. Deretter presenterte Terje Joranger status for arbeidet med markeringen og en redegjørelse for historikken bak planleggingsarbeidet. Sven Inge Sunde, administrerende direktør i Anno museum, fortalte siden om Anno museum sin støtte til Norsk utvandermuseum og om museets søknad om midler til en prosjektlederstilling. Utvandrermarkeringen i 2025 er knyttet opp til Stiklestad nasjonale kultursenter sitt prosjekt *Norge i 1000 år*. Det ligger an til at Kulturdepartementet vil støtte arrangører av nasjonale jubileer, deriblant Norsk utvandermuseum, i jubileumsåret, men vi behøver også midler i forkant for å planlegge 2025-markeringen.

På møtet redegjorde Hanne Aaberg for prosessen med å utarbeide en felles transatlantisk logo for Norge og USA for 2025. Det kom fram at en slik logo vil være en styrke for markeringen. Det er etablert en egen logo-komité med deltakere fra Norge og USA. Komitéen har innledet et samarbeid med studenter og professorer i grafisk design ved Augsburg University i Minnesota, som jobber med prosjekter for næringsliv og organisasjoner. Deltakerne i logo-komitéen er ikke en lukket gruppe, og det er mulig å introdusere nye medlemmer. Viktige steg i logo-prosessen må forankres i hele jubileumskomiteen, som kostnader, kostnadsfordeling og hvilken versjon av forslag vi vil gå videre med. Augsburg hadde en del idéer til hvordan dette kunne gjennomføres. Hvis alle på slutten av 2022 kunne enes om en prototype, kan den videreutvikles så alt er klart i løpet av 2023. I forbindelse med logoprosessen arbeides det med hva markeringen skal hete i offentligheten, både i Norge og USA. Det er tema for en viktig diskusjon i en av de planlagte gruppene fra 2022.

Forslag til styringsgruppe, mandat og vedtekter

For å sikre kontinuerlig aktivitet i planleggingen av 2025-markeringen, er det viktig å ta noen organisatoriske grep. Et slikt grep er opprettelsen av et styrende overordnet organ i form av en styringsgruppe. De mange medlemmene av jubileumskomiteen gjør komiteen lite styringsdyktig. Styringsgruppa bør bestå av 6-8 personer med bakgrunn fra ulike kompetanseområder som bør velges av komiteen for å få legitimitet. En viktig del av gruppens mandat er å arbeide mot politiske beslutningsorganer.

Terje la fram et forslag til medlemmer av en styringsgruppe for 2025-markeringen som følger

Tora Aasland (leder), tidligere statsråd, fylkesmann i Rogaland og stortingsrepresentant.

Jørn Holme, leder i Kulturvernforbundet og tidligere riksantikvar.

Hilde Charlotte Solheim, nestleder i styret ved Anno Museum med en rekke styreverv innenfor museums- og reiselivssektoren. Tidligere direktør i Hovedorganisasjonen Virke og NHO Reiseliv.

Hanne K. Aaberg, generalsekretær i Norge-Amerika Foreningen.

Siv Ringdal, etnolog, forsker og forfatter med en doktorgrad i kulturhistorie. Ansatt som førstekonservator ved Norsk Folkemuseum.

Jan Petter Edholm Dickman, marketing director og executive produsent ved Paradox Film.

Gruppen suppleres senere av

En representant for samiske organisasjoner.

En representant fra de flerkulturelle miljøene i Norge.

Det ble videre lagt fram forslag til vedtekter og mandat for styringsgruppen.

Fra de frammøtte kom det en kommentar om at heller kvenene burde sitte i styringsgruppen, da det finnes mer dokumentasjon om utvandringen fra denne gruppen sammenlignet med den samiske utvandringen. Det kom også en henvendelse om å lage en oversikt over den kompetansen som finnes blant medlemmene i den nasjonale komitéen.

Forslag til endringer i styringsgruppen, i mandatet og vedtektene sendes Terje etter møtet men senest innen neste møte i jubileumskomitéen. Forslagene legges fram til endelig godkjenning ved det neste møtet i den nasjonale jubileumskomitéen i Stavanger-regionen høsten 2022. En presisering - I etterkant av medlemsmøtet er det kommet fram at den foreslåtte styringsgruppen skal ha sitt konstituerende møte i august. Det betyr at forslag til endringer i styringsgruppen må sendes Terje innen 1.8.

Arbeid i grupper

For å skape aktivitet blant medlemmene i den nasjonale komitéen, ble det lagt fram forslag om dannelse av nettverk i form av dannelsen av grupper i planleggingsarbeidet. Forutsetningen er å få til et samarbeid mellom medlemmer av komitéen om viktige temaer der det legges opp til supplering av nye medlemmer underveis. Gruppene vil legge fram resultatet av sitt arbeid ved møter i den nasjonale komitéen. En målsetning for arbeidet i gruppene er å danne grunnlag for koordineringsarbeidet til sekretariatet i 2025. Sekretariatet ved Norsk utvandermuseum koordinerer den frivillige innsatsen mot 2025/i 2025.

Følgende grupper ble nedsatt -

- GRUPPE 1. Gruppen skal utarbeide en strategi for samarbeid mellom frivillige organisasjoner og institusjoner for oppbygging av kunnskapsdatabase til bruk i lokale, regionale og nasjonale markeringer i 2025.

Eksempler - dokumentasjon til skoleformidling, kunstnerisk formidling, utstillingsproduksjon fysisk og digital med publisering av kilder, fagstoff og nettutstillinger, markering av symbolprosjekter og mindre markeringer.

- GRUPPE 2. Gruppen skal utarbeide en strategi for forskningssamarbeid om tematikk koblet opp mot utvandrermarkeringen mellom institusjoner parallelt med det frivillige arbeidet fram mot 2025.
Eksempler - Utarbeide nettverk mellom ulike institusjoner, nasjonalt og internasjonalt, samt kobling til aktuelle forskningsprogrammer fram mot 2025 og etter 2025.
- GRUPPE 3. Gruppen skal utarbeide en plattform innen sosiale medier for kommunikasjon og kommunikasjonsstrategi innen den nasjonale komitéen og styringsgruppa. Plattformen skal stå for deling av opplysninger innad i gruppen, valg av plattform, policy om hvilke opplysninger som skal med/ikke med, dannelse av en webgruppe og en logogruppe.

Det ble også understreket at det fremdeles bør være åpent for at mange flere organisasjoner kan delta i komitéen fram til 2025 som kan hjelpe til med å promotere og legitimere markeringen.

Filmvisning av *Utvandrerne*

Etter møtet ble de som ønsket med Jan Petter Edholm Dickman til lokalene til SF Studios og Paradox Film i Dronningens gate. Der fikk de frammøtte en forhåndsvisning av Erik Poppes nye film *Utvandrerne* som bygger på Vilhelm Mobergs romanserie. Filmen lanseres 2. september.

Neste møte i den nasjonale jubileumskomiteen finner sted i Rogaland til høsten. Nærmere opplysninger om dato og sted kommer senere.

27.6.2022

Terje M. Hasle Joranger
dr. art, avdelingsdirektør
+47 958 54 791